

Avaldatud eesti keeles: august 2018
Jõustunud Eesti standardina: november 2011

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

VÄETISED
Neutraalses ammoniumtsitraadis lahustuva fosfori eraldamine

Fertilizers
Extraction of phosphorus which is soluble in neutral ammonium citrate

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 15957:2011 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumistate meetodil vastuvõetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstditest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles novembris 2011;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2018. aasta augustikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 64 „Väetised ja lubiained“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus.

Standardi on tõlkinud Aivar Ōispalu, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud Aivar Ōispalu, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 64.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 15957:2011 rahvuslikele liikmetele Date of Availability of the European Standard EN 15957:2011 is 28.09.2011. kättesaadavaks 28.09.2011.

See standard on Euroopa standardi EN 15957:2011 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega. This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 15957:2011. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 65.080

Standardite reproduutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektronisse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega:

Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

**EUROOPA STANDARD
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM**

EN 15957

September 2011

ICS 65.080

Supersedes CEN/TS 15957:2009

English Version

Fertilizers - Extraction of phosphorus which is soluble in neutral ammonium citrate

Engrais - Extraction du phosphore soluble dans le citrate d'ammonium neutre

Düngemittel - Extraktion des in neutralem Ammoniumcitrat löslichen Phosphors

This European Standard was approved by CEN on 18 August 2011.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EESSÖNA	3
1 KÄSITLUSALA	4
2 NORMIVIITED	4
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	4
4 PÕHIMÕTE	4
5 PROOVI VÕTMINE	4
6 REAKTIIVID	4
7 SEADMED JA TARVIKUD	5
8 PROTSEDUUR	6
8.1 Analüüsitarvitus kogus	6
8.2 Eraldamine	6
9 KATSEPROTOKOLL	6
Kirjandus	7

EESSÕNA

Dokumendi (EN 15957:2011) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 260 „Fertilizers and liming materials“, mille sekretariaati haldab DIN.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2012. a märtsiks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2012. a märtsiks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN [ja/või CENELEC] ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab CEN-i tehnilist spetsifikatsiooni CEN/TS 15957:2009.

Eelmisele väljaandele on tehtud järgmised muudatused:

- a) CEN-i tehniline spetsifikatsioon on üle võetud Euroopa standardina,
- b) dokumenti on toimetuslikult muudetud.

Standard on koostatud mandaadi alusel, mille on Euroopa Standardimiskomiteele (CEN) andnud Euroopa Komisjon ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Roots, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

1 KÄSITLUSALA

See dokument sätestab neutraalses ammoniumtsitraadis lahustuva fosfori eraldamise meetodi.

Meetod on rakendatav kõikidele väetistele, mille neutraalses ammoniumtsitraadis lahustuv fosfor on arvestatud ja sätestatud EÜ määruse 2003/2003 lisas I (vt [2]).

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt nimetatud dokumendid on vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 1482-2. Fertilizers and liming materials — Sampling and sample preparation — Part 2: Sample preparation

EN 12944-1:1999. Fertilizers and liming materials and soil improvers — Vocabulary — Part 1: General terms

EN 12944-2:1999. Fertilizers and liming materials and soil improvers — Vocabulary — Part 2: Terms relating to fertilizers

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse standardites EN 12944-1:1999 ja EN 12944-2:1999 esitatud termineid ja määratlusi.

4 PÕHIMÖTE

Fosfor eraldatakse temperatuuril 65 °C, kasutades neutraalse (pH = 7) ammoniumtsitraadi lahust kindlaksmääratud tingimustel.

5 PROOVI VÕTMINE

Proovi võtmise ei ole selle dokumendiga määratletud meetodi osa. Soovitatav proovi võtmise meetod on esitatud standardis EN 1482-1.

Proovi peab ette valmistama standardi EN 1482-2 kohaselt. Homogeensuse tagamiseks on soovitatav laboriproov peenestada.

6 REAKTIIVID

6.1 Vesi, destilleeritud või demineraliseeritud.

6.2 Neutraalne ammoniumtsitraadi lahus, pH = 7, mis sisaldab 185 g kristallilist sidrunhapet liitri kohta, spetsiifilise tihedusega 1,09 temperatuuril 20 °C.

Valmistage lahus ette järgmiselt:

Lahustage 370 g kristallilist sidrunhapet ($C_6H_8O_7 \cdot H_2O$) ligikaudu 1,5 l vees ja ligilähedaselt neutraalse lahuse saamiseks lisage 345 ml ammoniumhüdroksiidi lahus (28 % kuni 29 % NH₃). Kui NH₃ sisaldus on väiksem kui 28 %, lisage vastavalt suurem kogus ammoniumhüdroksiidi lahus ja kasutage sidrunhappe lahuse valmistamiseks vastavalt vähem vett.